

Johanna Stjernlöf
utvecklingsledare
Johanna.Stjernlof@ekero.se

PM - Redovisning av resultat från enkätundersökning 2016 samt från Skolinspektionens skolenkät 2015

Dnr BUN16/79-610

Detta dokument bygger på resultaten av den enkätundersökning som genomförts i januari – februari 2016 av CMA Research på uppdrag av Ekerö kommun.

Enkätundersökningen som genomfördes 2016 är en del i Våga Visa, samarbetet om utvärdering som Ekerö deltar i tillsammans med Danderyd, Nacka, Sollentuna och Upplands Väsby. I årets enkätundersökning deltog också Värmdö, Vallentuna, Norrtälje, Österåker och Täby.

Undersökningen är riktad till elever samt vårdnadshavare. Företaget CMA Research har svarat för praktisk hantering och resultatbearbetning i årets undersökning.

Undersökningen har tidigare benämnts ”kundenkät” men Våga Visa har från och med 2016 beslutat att enkäten ska kallas ”Våga Visas enkät till elever och vårdnadshavare”.

Under höstterminen 2015 genomförde Skolinspektionen en skolenkät till vårdnadshavare, elever och skolpersonal i grundskola, förskoleklass och fritidshem. Skolinspektionen kommer att genomföra denna undersökning varannat år. Skillnaden mellan Skolinspektionens enkät och Våga Visas enkät är att resultaten i Skolinspektionens enkät inte redovisas per årskurs för svarsgruppen vårdnadshavare. Eftersom enkäterna skulle genomföras med bara några månaders mellanrum beslutades att Våga Visas enkät skulle vara valfri att genomföra för skolorna i Ekerö. För Våga Visas enkät finns därför inga resultat för vissa skolor för 2016. De enheter som valde att inte genomföra Våga visas enkät 2016 var Färentuna skola, Skå skola, Munsö skola och Närlundaskolan. Detta års redovisning ska därför läsas mot bakgrund av detta.

Dokumentet innehåller också en kortare redovisning av resultat från den skolenkät som genomfördes av Skolinspektionen hösten 2015. Eftersom Skolinspektionen genomfört enkäten har kommunen inte tillgång till samma analysinstrument som i Våga Visas enkät.

Skolinspektionen kommer att genomföra sin skolenkät varannat år. Ett utvecklingsområde under verksamhetsåret 2017 kommer därför bli att ta fram en strategi för hur Ekerö ska förhålla sig till genomförandet av de olika enkäterna.

Våga visas enkät för förskola och skola

Undersökningen har flera syften. Den synliggör vårdnadshavares och elevers syn på verksamheten och ger förskolor och skolor ett underlag för sitt kvalitetsarbete. Undersökningen är också viktig för barn- och utbildningsnämndens uppföljning, analys av verksamheterna och kvalitetsarbete på kommunnivå. Samma målområden som i enkätundersökningen används i observationer och självvärdering, vilket möjliggör jämförelser mellan de olika perspektiven.

Det är viktigt att vara medveten om att undersökningen är att betrakta som en temperaturtagning som ger signaler, men där resultaten behöver analyseras vidare på olika sätt. För förskolor och skolor är resultaten ett av underlag för den kvalitetsanalys som görs som ett led i det systematiska kvalitetsarbetet.

Svarsfrekvensen var sammantaget i 2016 års undersökning var nästan 76 procent, vilket är ungefär som föregående år. Svarsfrekvenserna bedöms dock som relativt goda på kommunnivå. Svarsfrekvensen varierar en del mellan skolorna.

Sedan föregående års undersökning har ett antal förändringar gjorts. Då vi tidigare sett en låg svarsfrekvens hos vårdnadshavare till elever i åk 8 (i alla deltagande kommuner), togs denna svarsgrupp bort i årets undersökning. Svarsgruppen elever åk 3 har tillkommit. Svarsgruppen vårdnadshavare åk 2 har ändrats till vårdnadshavare åk 3 för att möjliggöra jämförelser mellan elever och vårdnadshavare i denna årskurs. Vissa justeringar och tillägg av frågor har gjorts, efter en gemensam översyn och utvärdering av frågorna i Våga Visas samordnargrupp.

Tabell 1: Svarsfrekvens i procent per svarsgrupp i Ekerö kommun

Svarsgrupp	Svarsfrekvens
Föräldrar familjedaghem	89
Föräldrar förskola	75
Föräldrar förskoleklass	80
Föräldrar åk 3	75
Föräldrar åk 5	71
Föräldrar grundsärskola	71
Elever åk 3	97
Elever åk 5	96
Elever åk 8	88
Elever IVG	56

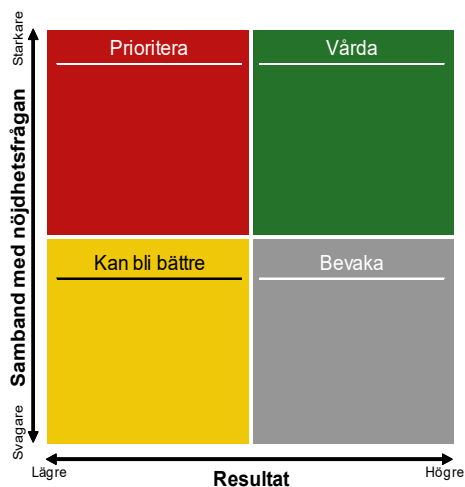
Eleverna besvarar som regel enkäterna i skolan, varav en del på webben. Föräldrar fick enkäten direkt av förskolan/skolan eller via sitt barn. Föräldrar kan välja på att svara på webben eller på papper. Undersökningen använder genomgående en fyrgradig skala, med svarsalternativen "Stämmer mycket bra", "Stämmer ganska bra", "Stämmer ganska dåligt" och "Stämmer mycket dåligt".

Prioriteringsmatrisen

Att mäta statistiskt samband med nöjdhet är ett vedertaget sätt att indikera vad som är viktigt för elever och föräldrar, om man som leverantör vill öka nöjdheten.

Prioriteringsmatriserna i rapporterna är en hjälp att prioritera förbättringsaktiviteter inom de områden som har störst statistiskt samband med nöjdheten. Tyngdpunkten har i denna analys lagts på analys av resultaten i prioriteringsmatriserna för de olika respondentgrupperna/årskurserna.

Figur 2: Prioriteringsmatris

De frågor som ligger i de röda rutorna har av respondenterna fått lägre betyg, samtidigt som de har ett starkare statistiskt samband med nöjdheten. De frågor som ligger i de gröna rutorna har av respondenterna fått högre betyg, samtidigt som de också har ett starkare statistiskt samband med nöjdheten, relativt sett. På dessa frågor har alltså respondenterna indirekt sagt att detta är bra, men att skolan/förskolan inte får bli sämre, för då minskar nöjdheten.

Bland frågorna i de gula rutorna finns de som har lägre undersökningresultat på förskolan/skolan men samtidigt har dessa faktorer ett relativt svagt samband med den övergripande nöjdheten. Förbättringar är önskvärda men mindre prioriterade än frågorna under *Prioritera*. Bland frågorna i de grå rutorna är undersökningresultaten bland de högre samtidigt som sambandet med den övergripande nöjdheten är svagare.

Övergripande analys av Våga visas enkät för förskola och skola

Normer och värden

I föregående års undersökning låg de flesta frågorna inom målområdet Normer och värden i den gröna eller grå rutorna. I år syns en försämring inom detta område och specifikt vad gäller frågan *Skolan arbetar medvetet mot kränkande handlingar som t ex mobbning* som vårdnadshavare i grundskola och förskoleklass besvarat. Den hamnar återigen i den röda rutan. Denna fråga har även lägre resultat i förskolan. Däremot svarar de flera vårdnadshavare att deras barn trivs och känner sig trygga i skolan eller förskolan.

Den fråga som tidigare formulerats *Mitt barn kan arbeta utan att bli störd* har förändrats i årets undersökning till *Mitt barn har en god arbetsmiljö* i förskolan och *Jag/mitt barn kan fokusera på skolarbetet under lektionerna*. Dessa förändringar medför att jämförelser med tidigare år är svåra att göra.

Den nya frågan *Flickor och pojkar behandlas lika av lärarna* hamnar i röd respektive gul ruta för elever i åk 5 och 8.

Skola och hem

Skolan/förskolan ger mig möjlighet att diskutera hur mitt barn stöds på bästa sätt återfinns i den röda rutan för samtliga svarsgrupper inom grundskola och förskola. Frågan är ny så inga jämförelser med tidigare år kan göras.

Utveckling och lärande

Här syns en försämring jämfört med föregående års undersökning. Frågan *Jag får tydlig information hur mitt barn utvecklas/hur mitt barn ligger till i förhållande till*

kunskapskraven hamnar i röd eller gul ruta för alla svarsgrupper utom för svarsgruppen föräldrar familjedaghem.

Föregående år låg frågorna inom målområdet Utveckling och lärande ligger i stor utstäckning i den gröna alternativt grå rutan för skolans del. Årets undersökning ger en mer negativ bild inom detta område.

Frågor där både elever och vårdnadshavare är fortsatt positiva gäller att verksamheten/skolarbetet uppfattas som stimulerande i både förskolan och skolan och att lärarna är bra på att väcka barnen intresse för skolarbete. I familjedaghemmen hamnar däremot frågan om verksamheten är stimulerande för barnet i den röda rutan.

Styrning och ledning

Intressant att notera är att för skolans del ligger frågan om rektor oftare i den röda rutan, medan frågorna om lärarna ofta återfinns i den gröna.

För förskolans del ligger motsvarande fråga *Jag har förtroende för förskolechefen* i den röda rutan och för familjedaghemmen *Jag har förtroende för dagbarnvårdaren* i den gröna rutan. Föräldrarna i förskolan och familjedaghemmen anser överlag att verksamheten har kompetent personal.

Årskurser med både elev- och föräldrasvar

Under denna rubrik redogörs det för respondentgrupper där det finns svar från både elever och föräldrar. Syftet är att undersöka eventuella skillnader mellan elever och föräldrar för att förstå helheten bättre.

Frågor där det syns ett gemensamt mönster handlar om elevernas utveckling i förhållande till kunskapskraven. *Jag vet vad jag ska kunna för att nå kunskapskraven i de olika ämnena* hamnar i gul ruta för åk 3 och åk 8 samt i röd ruta för åk 5. Föräldrarnas svar på motsvarande fråga för dessa årskurser hamnar i den gula rutan och röd ruta för svarsgruppen föräldrar grundskola.

På området Ansvar och inflytande syns också tydliga mönster. Ingen av frågorna till elever (samtliga svarsgrupper) hamnar i den gröna rutan. I den röda rutan hamnar frågan *Lärarna tar hänsyn till elevernas åsikter* för både åk 8 och åk 5. Föräldrarnas svar på frågan *Mitt barn är med och planerar sitt skolarbete* hamnar i den gula rutan för samtliga svarsgrupper.

Årskurs 3

Både föräldrar och elever svarar i hög grad att de har bra/kompetenta lärare. Eleverna uttrycker generellt sett mer positiva åsikter än föräldrarna inom samtliga målområden. Störst skillnad är det inom området Ansvar och inflytande.

Årskurs 5

Eleverna verkar vara nöjda med arbetet kring Normer och värden, medan föräldrarna är mer kritiska. Samma mönster konstaterades i föregående års undersökning.

Resultatskillnader för elever årskurs fem och åtta

Skillnaderna i resultatnivåer mellan eleverna i årskurs fem och årskurs åtta är normala jämfört med andra kommuner. Resultaten för elever i årskurs åtta brukar ligga lägre än för årskurs fem i alla kommuner.

Fritidshem

Föräldrar med barn i förskoleklass och åk 3 tycks samstämmiga om att fritidshemmen har en stimulerande och utvecklande verksamhet med kompetent personal. Däremot är resultatet sämre vad gäller om föräldrarna får information från fritidshemmet om sitt barns utveckling. Eleverna i åk 3 är mestadels positiva till fritidshemmets verksamhet men frågan *Jag får pröva på att göra olika saker* hamnar i röd ruta.

Analys per svarsgrupp

Föräldrar förskola

Utvecklingsområden

Frågorna *Jag får tydlig information om hur mitt barn utvecklas*, (Utveckling och lärande), *Mitt barns tankar och intressen tas till vara* (Ansvar och inflytande), *Mitt barn har en god arbetsmiljö* (Normer och värden), *Förskolan ger mig möjlighet att vara med och diskutera hur mitt barn stöds på bästa sätt* (Skola och hem) samt *Jag har förtroende för förskolechefen* (Styrning och ledning) har fått lägre resultat samtidigt som de har ett starkare samband med nöjdheten.

Styrkor

Frågorna *Verksamheten är stimulerande för mitt barn*, *Personalen är engagerad i mitt barns utveckling*, *Mitt barn får det stöd och den hjälp som behövs* (Utveckling och lärande), *Mitt barn är tryggt i förskolan*, *Mitt barn trivs i förskolan* (Normer och värden) samt *Mitt barn har kompetent personal* (Styrning och ledning) har fått högre resultat, samtidigt som de har ett starkare samband med nöjdheten.

Föräldrar familjedaghem

Utvecklingsområden

Frågorna *Verksamheten är stimulerande för mitt barn* samt *Familjedaghemmet arbetar med att utveckla mitt barns förståelse för matematik* (Utveckling och lärande) har fått lägre resultat samtidigt som de har ett starkare samband med nöjdheten.

Styrkor

Frågorna *Mitt barn trivs i familjedaghemmet*, *Mitt barn är tryggt i familjedaghemmet* (Normer och värden), *Jag har förtroende för familjedaghemmet*, *Mitt barn har kompetent personal* (Styrning och ledning), *Personalen är engagerad i mitt barns utveckling*, *Mitt barn får det stöd och den hjälp som behövs* (Utveckling och lärande) har fått högre resultat, samtidigt som de har ett starkare samband med nöjdheten.

Föräldrar förskoleklass

Utvecklingsområden

Frågorna *Mitt barn får utmaning i skolarbetet*, *Jag får tydlig information hur mitt barn utvecklas* (Utveckling och lärande), *Mitt barn är med och planerar sitt skolarbete* (Ansvar och inflytande), *Skolan arbetar medvetet mot kränkande handlingar som t ex mobbning* (Normer och värden) samt *Skolan ger mig möjlighet att diskutera hur mitt barn stöds på bästa sätt* (Skola och hem) har fått lägre resultat samtidigt som de har ett starkare samband med nöjdheten.

Styrkor

Frågorna *Skolarbetet är stimulerande för mitt barn*, *Lärarna är bra på att väcka mitt barns intresse för skolarbete*, *Mitt barn får det stöd och den hjälp som behövs* (Utveckling och lärande), *Skolan har informerat om läroplanen och annat som styr skolan*, *Jag vet vem jag ska vända mig till med olika frågor eller problem* (Skola och hem), *Mitt barn har kompetenta lärare* (Styrning och ledning), *Jag är nöjd med verksamheten i mitt barns fritidshem* (Fritidshem) har fått högre resultat, samtidigt som de har ett starkare samband med nöjdheten.

Föräldrar årskurs 3

Utvecklingsområden

Frågorna *Skolan arbetar medvetet mot kränkande handlingar som t ex mobbing, Mitt barn kan fokusera på skolarbetet under lektionerna (Normer och värden), Skolan ger mig möjlighet att vara med och diskutera hur mitt barn stöds på bästa sätt (Skola och hem) har fått lägre resultat samtidigt som de har ett starkare samband med nöjdheten.*

Styrkor

Frågorna *Lärarna är bra på att väcka mitt barns intresse för skolarbete, Lärarna är engagerade i mitt barns utveckling, Mitt barn får det stöd och den hjälp som behövs (Utveckling och lärande), Mitt barn är tryggt i skolan, Mitt barn trivs i skolan (Normer och värden), Mitt barn har kompetenta lärare (Styrning och ledning), Jag är nöjd med verksamheten på mitt barns fritidshem (Fritidshem) samt har fått högre resultat, samtidigt som de har ett starkare samband med nöjdheten.*

Elever åk 3

Utvecklingsområden

Eleverna är med och planerar hur vi ska arbeta med olika skoluppgifter (Ansvar och inflytande) Eleverna i min skola är snälla mot varandra (Normer och värden) Jag får pröva på att göra olika saker (Fritidshem).

Styrkor

Lärarna i min skola hjälper mig om jag behöver det, Det är roligt att lära sig saker i skolan (Utveckling och lärande), Jag känner mig trygg i skolan, Jag trivs i skolan (Normer och värden), Det är bra personal på fritids, Jag känner mig trygg på fritids, Jag trivs på fritids, Jag är nöjd med mitt fritids (Fritidshem).

Elever årskurs 5

Utvecklingsområden

Skolarbetet gör mig så nyfiken att jag får lust att lära mig mer, Jag vet vad jag ska kunna för att nå kunskapskraven i de olika ämnena, Jag får veta hur det går för mig i skolarbetet, Jag lär mig nya saker varje dag i skolan (Utveckling och lärande), Lärarna i min skola tar hänsyn till elevernas åsikter (Ansvar och inflytande), Flickor och pojkar behandlas lika av lärarna (Normer och värden) Rektor lyssnar till vad

eleverna tycker (Styrning och ledning) samt har fått lägre betyg, samtidigt som de har ett starkare samband med nöjdheten.

Styrkor

Frågorna Mina lärare gör lektionerna intressanta, Mina lärare är bra på att förklara olika saker (Utveckling och lärande) Jag känner mig trygg i skolan, Skolan arbetar mot kränkande handlingar som tex mobbning, I min skola ingriper de vuxna om någon elev behandlas illa, Jag trivs i skolan (Normer och värden), Jag har bra lärare (Styrning och ledning) har fått högre resultat, samtidigt som de har ett starkare samband med nöjdheten.

Föräldrar årskurs 5

Utvecklingsområden

Frågorna Lärarna är bra på att väcka mitt barns intresse för skolarbete, Mitt barn får den stöd och den hjälp som behövs, mitt barn får utmaningar i skolarbetet (Utveckling och lärande), Skolan arbetar medvetet mot kränkande handlingar som t ex mobbning (Normer och värden), Skolan ger mig möjlighet att vara med och diskutera hur mitt barn stöds på bästa sätt, Skolan har informerat om läroplanen och annat som styr skolan (Skola och hem) samt Jag har förtroende för rektor, Mitt barn har kompetenta lärare (Styrning och ledning) har fått lägre betyg, samtidigt som de har ett starkare samband med nöjdheten. Här bör alltså förbättringsåtgärder sättas in, så att nöjdheten ökar nästa gång undersökningen genomförs.

Styrkor

Frågorna Skolarbetet är stimulerade för mitt barn, Lärarna är engagerade i mitt barns utveckling (Utveckling och lärande), Mitt barn trivs i skolan (Normer och värden) samt Jag vet vem på skolan jag ska vända mig till med olika frågor eller problem (Skola och hem) har fått högre resultat, samtidigt som de har ett starkare samband med nöjdheten.

Elever årskurs 8

Utvecklingsområden

Skolarbetet gör mig så nyfiken att jag får lust att lära mig mer, Jag lär mig nya saker i skolan varje dag (Utveckling och lärande), Lärarna i min skola tar hänsyn till elevernas åsikter (Ansvar och inflytande), Eleverna i min skola respekterar varandra (Normer och värden) samt Rektor lyssnar till vad eleverna tycker (Styrning och ledning) har fått lägre betyg, samtidigt som de har ett starkare samband med nöjdheten.

Styrkor

Frågorna *Mina lärare är bra på att förklara olika saker, Mina lärare gör lektioner a intressanta, Mina lärare förväntar sig att jag ska nå kunskapskraven i alla ämnen* (Utveckling och lärande), *Jag känner mig trygg i skolan, Jag trivs i skolan, I min skola ingriper de vuxna om någon elev behandlas illa* (Normer och värden) samt *Jag har bra lärare* (Styrning och ledning) har fått högre resultat, samtidigt som de har ett starkare samband med nöjdheten.

Föräldrar grundskola*Utvecklingsområden*

Jag får tydlig information om hur mitt barn ligger till i förhållande till kunskapskraven (Utveckling och lärande), *Skolan har informerat om läroplanen och annat som styr skolan* (Styrning och ledning) har fått lägre resultat, samtidigt som de har ett starkare samband med nöjdheten.

Styrkor

Frågorna *Skolarbetet är stimulerande för mitt barn, Lärarna är bra på att väcka mitt barns intresse för skolarbete, Lärarna är engagerade i mitt barns skolgång, Mitt barn får det stöd och den hjälp som behövs, Mitt barn får utmaningar i skolarbetet* (Utveckling och lärande), *Mitt barn har kompetenta lärare* (Styrning och ledning) har fått högre resultat, samtidigt som de har ett starkare samband med nöjdheten.

Elever individuella gymnasiet*Utvecklingsområden*

Frågorna *Mina lärare samverkar mellan ämnena, Mina lärare har informerat mig om vad som krävs för att uppnå de olika betygen* (Utveckling och lärande), *Jag får vara med och påverka innehållet i undervisningen, Jag har fått möjlighet att påverka hur vi arbetar under lektionerna, Elevernas synpunkter tas tillvara på ett bra sätt* (Ansvar och inflytande) har fått lägre resultat, samtidigt som de har ett starkare samband med nöjdheten.

Styrkor

Frågorna *Jag stimuleras till utveckling och lärande, Jag får extra hjälp om jag behöver, Undervisningen håller hög kvalitet, Det är stor variation på arbetssätten under lektionerna, Utvecklingsamtalen med min mentor känns meningsfullt* (Utveckling och lärande) *Lärarna är kunniga i sina ämnen, Ledningen på min skola*

är bra (Styrning och ledning) har fått högre resultat, samtidigt som de har ett starkare samband med nöjdheten.

Skolinspektionens skolenkät

Enkäten genomfördes under september 2015 i alla grundskolor i kommunen. Svarsgrupperna var samtliga vårdnadshavare inklusive vårdnadshavare i förskoleklass och grundsärskola, samt elever i åk 5 och 9.

Resultaten redovisas med hjälp av indexvärden. Ett index är ett sammantaget mått på något man vill mäta, exempelvis ett bedömningsområde. Skolenkätens indexvärden konstrueras genom att lägga samman tre påståenden. Indexvärdet är alltså medelvärde för de tre hopslagna påståendena. I beräkningen av index ges de olika svarsalternativen ett värde som sedan summeras och delas på antalet svar. Vet ej exkluderas helt från beräkningarna. Svarsalternativens värden är:

- Stämmer helt och hållet = 10
- Stämmer ganska bra = 6,67
- Stämmer ganska dåligt = 3,33
- Stämmer inte alls = 0

För eleverna i åk 5 räknas inga indexvärden fram. Där sammanställs resultaten per fråga utifrån ovanstående värden.

Undersökningen riktad till elever hade mycket god svarsfrekvens. För vårdnadshavare räknas ingen svarsfrekvens fram utan istället redovisas antalet svar. Undersökningen till vårdnadshavare i grundskola och förskoleklass hade sammantaget 1659 svar. Undersökningen till vårdnadshavare i särskola fick 7 svar.

Vårdnadshavare grundskola och förskoleklass

Områden undersökta i grundskolan som sticker ut med något sämre resultat än övriga områden är Studiero och Elevhälsa. Dessa områden ligger dock över 6,0 i indexvärde vilket ändå visar på generellt goda resultat inom dessa områden.

Övriga undersökta områden hamnar alla på indexvärden runt 7,0 eller högre vilket är goda resultat.

Elever åk 5

De frågor till eleverna som sticker ut med sämre resultat faller in under området studiero. Frågan *På lektionerna stör andra elever ordningen i klassrummet* får värdet 4,7. Även andra frågor om studiero får något sämre resultat än frågor som rör andra områden. Däremot anser eleverna i hög utsträckning att lärarna ser till att ordningsreglerna följs. Frågor gällande trygghet får också mycket gott resultat.

Elever åk 9

Områden undersökta i grundskolans åk 9 som sticker ut med något sämre resultat än övriga områden är Ordningsregler (4,9), Delaktighet och inflytande (5,0), Studiero (5,4) och Grundläggande värden i undervisningen (5,2).

Områden som får högre resultat är Trygghet (8,0) och Tillit till elevens förmåga (7,4).

Eleverna i åk 9 har en mer negativ bild av skolan och undervisningen än eleverna i åk 5. Detta mönster liknar det som också framkommer i Våga Visas enkät.